

VÝROČNÁ SPRÁVA O ČINNOSTI ŠTÁTNEHO ARCHÍVU V TRENČÍNE ZA ROK 2017

Mgr. Peter Brindza, PhD.
Štátny archív v Trenčíne

OBSAH

Výročná správa o činnosti Štátneho archívu v Trenčíne za rok 2017	2
Personálny stav	2
Odborné archívne činnosti	4
Predarchívna starostlivosť	6
Vedenie evidencie pôvodcov registratúr	6
Vyradňovacie konanie	7
Posudzovanie a schvaľovanie registratúrnych poriadkov a plánov	7
Kontrolná činnosť	8
Preberanie archívnych dokumentov	8
Evidencia archívneho dedičstva	9
Ochrana archívnych dokumentov	9
Spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov	11
Stav spracovania a sprístupnenia archívnych dokumentov k 31. decembru 2017	11
Spracovanie a sprístupnenie archívnych dokumentov v roku 2017	11
Prístup k archívnym dokumentom	13
Prístup k archívnym dokumentom na základe bádateľského listu	14
Prístup k AD formou odpisu, výpisu, potvrdenia, alebo kópie na základe písomnej žiadosti	14
Prístup k archívnym dokumentom formou rešerše na základe písomnej žiadosti	15
Poplatky	15
Príručná odborná archívna knižnica	16
Výskumná, publikačná, kultúrno-osvetová činnosť	16
Výskumné úlohy	16
Publikačná činnosť	17
Kultúrno-osvetová činnosť	18
Organizačná a riadiaca práca, vzdelávanie, ekonomické a administratívne práce	19
Obrazová príloha	21

VÝROČNÁ SPRÁVA O ČINNOSTI ŠTÁTNEHO ARCHÍVU V TRENČÍNE ZA ROK 2017

Výročná správa Štátneho archívu v Trenčíne za rok 2017 podáva verejnosti rámcový prehľad a informuje o činnosti jeho zamestnancov a dosiahnutých výsledkoch. Správa sa zameriava na okruhy hodnotenia činnosti pre jednotlivé oblasti, najmä personálny stav a odborné činnosti pracovníkov archívu, evidenciu archívneho dedičstva Slovenskej republiky, predarchívnu starostlivosť, odborné spracúvanie a sprístupňovanie archívnych fondov, prístup k archívnym dokumentom, príručnú odbornú archívnu knižnicu, výskumnú, publikačnú, kultúrno-osvetovú a tiež organizačnú činnosť, riadiacu a hospodársko-administratívnu prácu.

PERSONÁLNY STAV

Štátny archív v Trenčíne disponoval v roku 2017 devätnástimi systematizovanými štátnozamestnaneckými miestami. V priebehu roka došlo k viacerým personálnym obmenám.

Dňa 15. apríla 2016 sme ešte podľa starého zákona o štátnej službe č. 400/2009 Z. z. do 6 platovej triedy v rámci oddelenia služieb verejnosti prijali do stálej štátnej služby Mgr. Miroslava Tomana, ktorý dovtedy zastával miesto samostatného radcu len v dočasnej štátnej službe.

V druhej polovici roka, už po prijatí nového zákona o štátnej službe č. 55/2017 Z. z. sa zrealizovali ďalšie personálne zmeny. Takmer rok neobsadené miesto hlavného referenta v 2 platovej triede v rámci oddelenia spracúvania archívnych dokumentov sme sa pokúšali obsadiť prostredníctvom vnútorného výberového konania, ktoré sa skončilo neúspešne a vzhľadom na to sme požiadali o vypísanie vonkajšieho výberového konania, ktoré sa realizovalo dňa 21. novembra 2017 na MV SR v Bratislave. Na základe jeho výsledkov voľné štátnozamestnanecké miesto obsadil Mgr. Peter Špirko, absolvent histórie na Univerzite Komenského v Bratislave, ale až k dátumu 1. január 2018. K 31. decembru 2017 sme preto evidovali toto štátnozamestnanecké miesto ako neobsadené.

Dňa 1. decembra sme zaslali žiadosť o vyhlásenie užšieho vnútorného výberového konania na miesto hlavného referenta v oddelení služieb verejnosti nakoľko hospodárka Štátneho archívu v Trenčíne k dátumu 1. január 2018 požiadala o preloženie na miesto hlavnej referentky na OR PZ v Martine. Do 31. decembra 2017 však bola našou zamestnankyňou a do uvedeného dátumu sa výberové konanie zo strany MV SR, sekcie personálnych a sociálnych činností a osobného úradu na jej miesto nerealizovalo, prebehne až v roku 2018.

Na našom pracovisku Archív Bojnice sme v uplynulom roku 2017 realizovali len jednu personálnu zmenu a to v súvislosti s nástupom Mgr. Miroslavy Bobokovej na materskú dovolenku k dátumu 22. október 2017. V súvislosti s touto skutočnosťou dňa 31. októbra 2017 bola podaná žiadosť o vyhlásenie vnútorného výberového konania do dočasnej štátnej služby na dočasne uvoľnené miesto samostatného radcu. V polovici decembra bolo predmetné výberové konanie (VK/2017/3138) vyhodnotenú ako neúspešné, preto sme dňa 18. decembra

2017 zaslali žiadosť o vyhlásenie vonkajšieho výberového konania, ktoré sa do konca roka 2017 nerealizovalo a prebehne až v roku 2018. K 31. decembru 2017 tak zostalo uvedené miesto neobsadené.

Sumárne vykazuje Štátny archív v Trenčíne k dátumu 31. december 2017 celkovo devätnásť systematizovaných miest z ktorých je šesťnásť obsadených zamestnancami v stálej štátnej službe, jedno miesto na pracovisku Archív Považská Bystrica je obsadené zamestnankyňou v dočasnej štátnej službe, dve miesta neboli obsadené z nich jedno výberové konanie je úspešne ukončené a zamestnanec bol prijatý k 1. januáru 2018. Na zvyšné jedno neobsadené miesto v januári prebiehalo výberové konanie. Žiadne miesto nie je systematizované vo verejnom záujme.

Vysokoškolsky vzdelaných zamestnancov sme k 31. decembru 2017 mali sedemnásť. Z nich má celkovo trinásť zamestnancov vysokoškolské vzdelanie, v druhom stupni dvanásť zamestnancov a jedno miesto je obsadené vysokoškolsky vzdelaným zamestnancom v treťom stupni (riaditeľ). Vysokoškolské archívne vzdelanie má celkovo sedem zamestnancov, z toho sú štyria v Štátnom archíve v Trenčíne, dvaja na pracovisku Archív Považská Bystrica a len jedna zamestnankyňa na pracovisku Archív Bojnice (vedúca). Zvyšní zamestnanci s vysokoškolským vzdelaním sú najmä absolventmi príbuzných odborov (politológia, knihovníctvo, história). Zo štyroch stredoškolsky vzdelaných zamestnancov s maturitou v minulosti až traja absolvovali archívny kurz.

Personálne obsadenie Štátneho archívu v Trenčíne vrátane pracovísk k 31.12.2017

Štátny archív v Trenčíne:	
	Funkcia
Mgr. Peter Brindza, PhD.	štátny radca – riaditeľ archívu
Mgr. Janka Štefaničáková	hlavný radca - vedúci OSAD
Mgr. Mária Ďurčová	samostatný radca
Mgr. Radka Mináriková	samostatný radca
Neobsadené miesto	hlavný referent
Mgr. Patrícia Pastrnáková	odborný radca - vedúci OSV
Mgr. Miroslav Toman	samostatný radca
Soňa Michalcová	radca
Ruth Zigová	hlavný referent
Marta Holúbková	hlavný referent
Pracovisko Archív Považská Bystrica:	
Mgr. Jarmila Balážová	hlavný radca - vedúci pracoviska
Mgr. Helena Hollá	samostatný radca

Ing. Miroslav Šmalo	samostatný radca
Mgr. Petra Bubeníková	samostatný radca
Pracovisko Archív Bojnice:	
Mgr. Zuzana Kotianová	hlavný radca - vedúci pracoviska
Neobsadené miesto	samostatný radca
Ing. Katarína Hudecová	radca
Mgr. Martina Liďáková	radca
Emília Michalovičová	radca

ODBORNÉ ARCHÍVNE ČINNOSTI

Na odborných archívnych činnostiach sa v roku 2017 podieľalo spolu osemnásť zamestnancov. Z nich až sedemnást' v stálej štátnej službe a jedna zamestnankyňa v dočasnej štátnej službe (Mgr. Bubeníková na pracovisku Archív Považská Bystrica), vrátane Mgr. Bobokovej, ktorá odpracovala väčšinu kalendárneho roka (do 21. októbra 2017). Uvedení zamestnanci odpracovali spolu 3627,5 dní. Popri tom na základe žiadosti adresovanej Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Trenčíne vypomáhali počas jesene pri triedení archívneho materiálu aj dvaja absolventi, nezdržali sa tu však viac ako mesiac z dôvodu, že si hľadali miesto na trvalý pracovný pomer čo sa im nakoniec aj podarilo.

Tradične najviac pracovného času venovali zamestnanci prístupu k archívnym dokumentom (1103,25 dní) čo zahŕňa predovšetkým bádateľskú a správnu agendu. V medziročnom porovnaní je to dokonca nárast o 73 pracovných dní.

Úsek predarchívnej starostlivosti tvorí každoročne jednu z najväčších agend vybavovaných štátnym archívom. Ani v roku 2017 to nebolo inak. Aspoň istým pozitívom v tejto oblasti v uplynulom roku bolo pomerne značné zníženie počtu dní venovaných predarchívnej starostlivosti, kde medziročne zaznamenávame až o 189,75 dní menej venovaných tomuto úseku. Napriek tomu zamestnanci predarchivárskym činnostiam v roku 2017 obetovali 723,25 pracovných dní. Úbytok bol spôsobený zníženým agendy týkajúcej sa schvaľovania registratúrnych poriadkov a plánov pôvodcom registratúry.

Na rozdiel od roku 2016, kedy treťou oblasťou z hľadiska vynaložených pracovných dní predstavovalo spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov, v roku 2017 nastala zmena. Na úrovni 636 pracovných dní sme sa venovali agende týkajúcej sa organizačnej, riadiacej a hospodársko-administratívnej práci. Je to takmer totožné číslo ako v roku 2016, kedy táto archívna oblasť pohltila 636,5 dní. Je potešujúce, že sa toto číslo nezvýšilo aj napriek skutočnosti, že sme sa počas roka zaoberali viacerými neplánovaným úlohami, ktoré bolo potrebné organizačne zastrešiť (mimoriadne prijatie zahraničnej delegácie, tri verejné obstarávania, porada riaditeľov štátnych archívov, metodický deň, zabezpečenie absolventov z ÚPSVaR, vypracovanie návrhu pre akvizičnú komisiu ohľadom získania dokumentov z MsÚ Handlová, iniciovanie odovzdania najstaršej matriky farnosti Omšenie z rokov 1671 – 1721 a pod.). Na žiadosť Vojenského historického archívu riaditeľ archívu vypracoval súpis

slovacikálnych archívnych dokumentov zo 17. storočia ako prameňov k vojenským dejinám Slovenskej republiky, ktoré by mali byť publikované ako pramenná adícia. Bola to rovnako jedna z neplánovaných úloh, ktorú sme riešili v roku 2017.

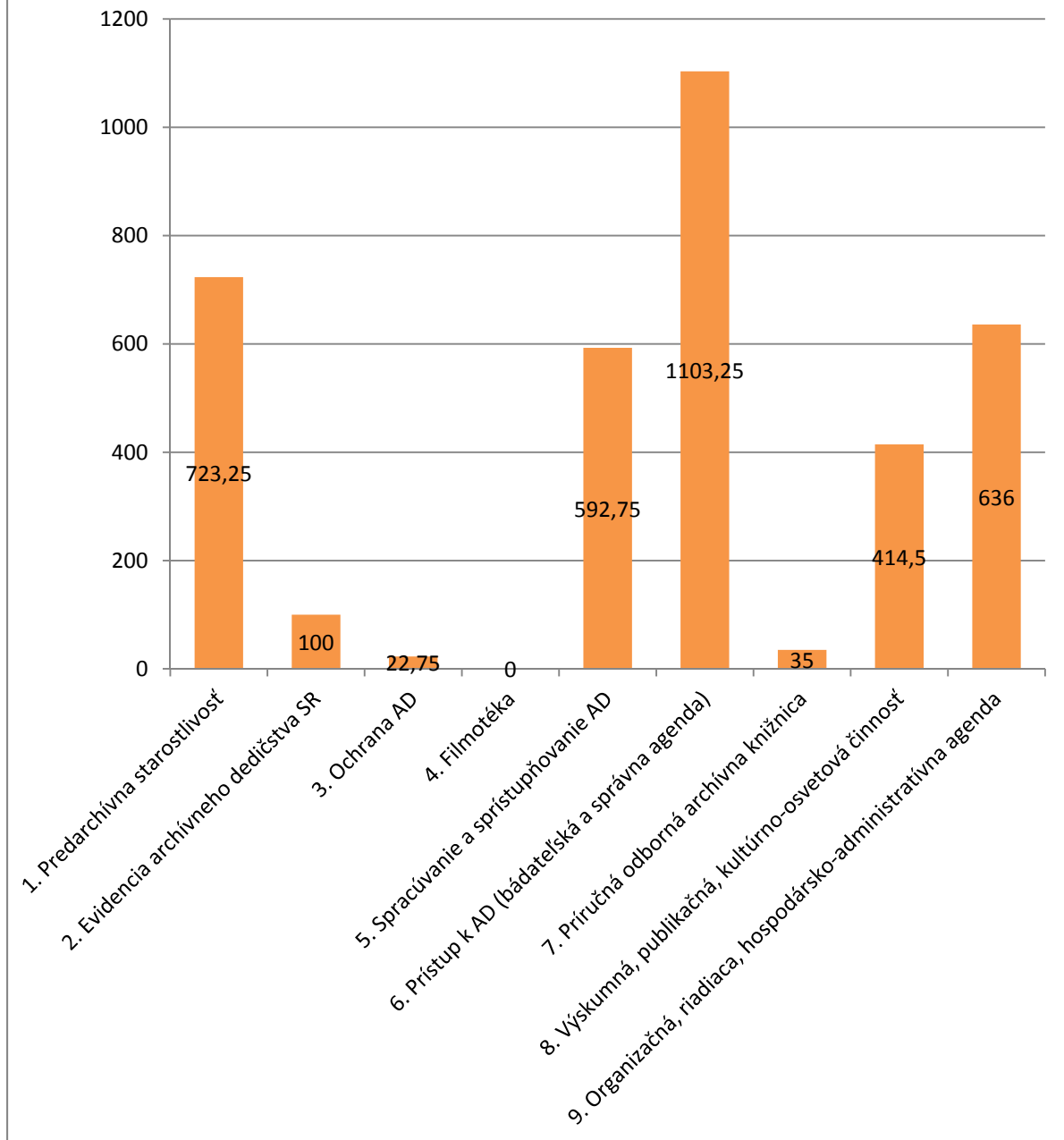
Spracúvaniu a sprístupňovaniu archívnych dokumentov, ako najdôležitejšej archívnej odbornej činnosti, sa v roku 2017 venovalo len 592,75 dní. V porovnaní s rokom 2016, kedy tieto činnosti zabrali 753,75 dní, tu vidíme pokles o približne 161 pracovných dní a to najmä z dôvodu neplánovaných úloh uvedených vyššie.

Poslednou oblasťou, ktorú by sme chceli bližšie priblížiť z pohľadu čerpania pracovných dní je výskumná, publikačná, kultúrno-osvetová činnosť. Došlo tu k výraznejšiemu nárastu v medziročnom porovnaní. Kým v roku 2016 odpracovali zamestnanci na tomto úseku 177 dní, v roku 2017 to bolo až 414,5 dní. Predstavuje to nárast o 237,5 dní. Dôvodom bol záujem médií o propagáciu archívneho dedičstva a to poskytovaním rozhovorov, článkov, tiež organizovaním dvoch výstav nad Plán práce (1. máje z archívu; November 89 v archívnych dokumentoch), rezortnými výskumnými úlohami a pod.

Tabuľka porovnania čerpaných pracovných dní pre jednotlivé úseky pracovných činností

Oblasť pracovnej činnosti	r. 2017	r. 2016	r. 2015
Predarchívna starostlivosť	723,25	913	390
Evidencia archívneho dedičstva SR	100	48,25	67
Ochrana archívnych dokumentov	22,75	23,5	56
Filmotéka	0	0	0
Spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov	592,75	753,75	602,5
Prístup k AD (bádateľská a správna agenda)	1103,25	1030,25	1181
Príručná odborná archívna knižnica	35	34,25	51,5
Výskumná, publikačná, kultúrno-osvetová činnosť	414,5	177	411
Organizačná, riadiaca, hospodársko-administratívna agenda	636	636,5	580,5
Spolu:	3627,5	3616,5	3339,5

Čerpanie pracovných dní v roku 2017

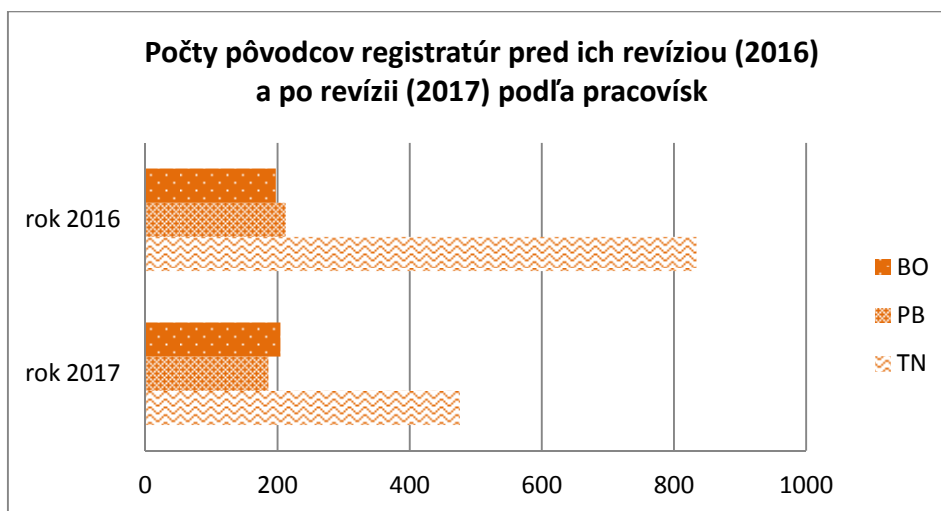
PREDARCHÍVNA STAROSTLIVOSŤ

Úsek predarchívnej starostlivosti zahŕňa mnoho na seba nadväzujúcich činností, v nasledujúcej časti sa preto zameriame na jednotlivé z nich a podrobnejšie ich zhodnotíme za rok 2017 z pohľadu štatistického:

Vedenie evidencie pôvodcov registratúr

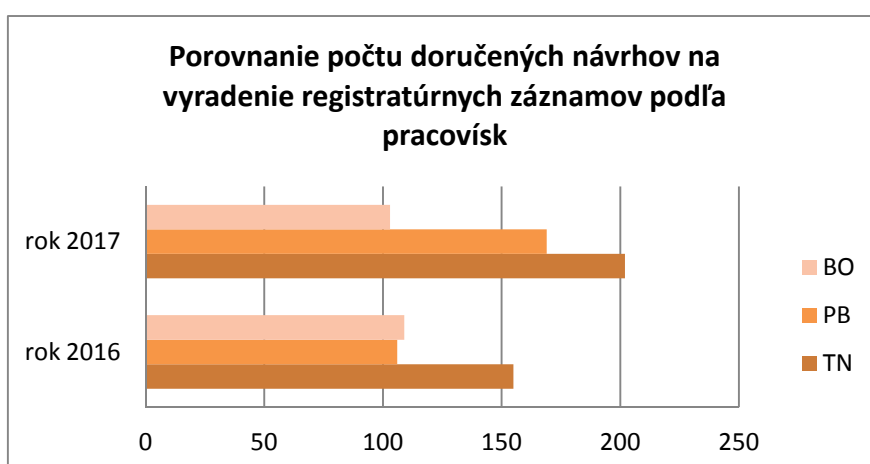
Štátny archív v Trenčíne evidoval k 31. decembru 2017 spolu 866 pôvodcov registratúr. V priebehu roka sa robila revízia pôvodcov a vzhľadom k tomu bolo až 462

pôvodcov vyradených z evidencie. Novozaradených do evidencie bolo len sedemnást' pôvodcov. Revízia uskutočnená počas roka podstatnou mierou prispela k prečisteniu evidencie.

Vyrad'ovacie konanie

V roku 2017 Štátny archív v Trenčíne vrátane pracovísk celkovo posudzoval 474 návrhov. Medziročný nárast v absolútnych číslach predstavuje 104 návrhov oproti roku 2016. Schválených z toho bolo celkovo 453 predložených návrhov. V rámci rozpisu pracovných dní vyrad'ovacie konania zaberali podstatnú časť pracovných dní na úseku predarchívnej starostlivosti. Najviac návrhov na vyradenie bolo v roku 2017 adresovaných trenčianskemu archívu (202). Takmer o viac ako päťdesiat návrhov viac bolo doručených považskobystrickému pracovisku (169). Pracovisko Archív Bojnice zostalo približne na rovnakej úrovni (103) v porovnaní s rokom 2016 (109 návrhov).

Posudzovanie a schvaľovanie registratúrnych poriadkov a plánov

Posudzovanie a schvaľovanie registratúrnych poriadkov a plánov nepatrilo k hlavným činnostiam v rámci predarchívnej agendy v roku 2017. V uvedenom roku bolo Štátnemu archívu v Trenčíne doručených šesťdesiatšesť návrhov na schválenie registratúrnych

poriadkov a plánov. Z tohto počtu len dvadsaťtri schválených tvorili pôvodcovia I. kategórie a tridsaťpäť schválených pôvodcovia II. kategórie. Osem návrhov prišlo k subjektom, ktorí boli preradení do III. kategórie pôvodcov a túto povinnosť nemajú. Len pre porovnanie uvádzame, že v roku 2016 archív posudzoval až 698 registratúrnych poriadkov a plánov.

Kontrolná činnosť

V roku 2017 sa podľa plánu práce uskutočnilo všetkých šesťdesiatjeden naplánovaných kontrol správy registratúry, z ktorých väčšina bola zameraná na orgány verejnej správy resp. organizácie patriace do I. kategórie pôvodcov registratúry. Iba päť kontrol bolo vykonaných u pôvodcov II. kategórie. Oddelenie služieb verejnosti vykonalo tridsaťšesť kontrol správy registratúry, pracovisko Archív Bojnice pätnásť kontrol správy registratúry a pracovisko Archív Považská Bystrica pätnásť kontrol správy registratúry.

Nad rámec plánu vykonali zamestnanci oddelenia služieb verejnosti päť kontrol správy registratúry zameraných na odstránenie zistených nedostatkov. Išlo o kontroly na obecných úradoch v Mníchovej Lehote, Soblahove, Trenčianskej Teplej, Trenčianskych Stankovciach a Dolnom Slní.

Z plánu kontrolnej činnosti pre rok 2017 sa osem kontrol zameralo na odstránenie zistených nedostatkov. Tieto kontroly uskutočnilo oddelenie služieb verejnosti. Zo všetkých kontrolovaných subjektov len u dvoch i naďalej pretrvávali zistené nedostatky (Obecný úrad v Trenčianskej Teplej a Trenčianska univerzita A. Dubčeka v Trenčíne), preto bude u nich vykonaná kontrola aj v roku 2018.

Komplexné kontroly správy registratúry naplánované pre rok 2017 boli vykonané v päťdesiatich troch subjektoch.

Oddelenie služieb verejnosti z toho vykonalo dvadsaťtri takýchto kontrol, pracovisko Archív Bojnice zrealizovalo pätnásť komplexných kontrol a napokon pracovisko Archív Považská Bystrica uskutočnilo pätnásť komplexných kontrol správy registratúry.

Závažné nedostatky pri vykonaných kontrolách zistené neboli, pracovníci štátneho archívu pri výkone kontrol správy registratúry usmerňovali najmä jednotlivých zamestnancov v súvislosti so zavedením nového spôsobu vedenia evidencie registratúrnych záznamov a spisov.

Preberanie archívnych dokumentov

V roku 2017 prebral Štátny archív v Trenčíne do svojej starostlivosti množstvo archívnych dokumentov v celkovom objeme 150,68 bm. Z tohto množstva sa do Štátneho archívu v Trenčíne dostala takmer polovica z celkového množstva prebratých archívnych dokumentov v množstve 86,89 bm, zvyšok pripadol na pracoviská, najmä Archív Bojnice (53,25 bm). Po vyradovanom konaní sa do archívnej starostlivosti dostalo z celkového prebraného množstva 149,77 bm a 0,31 bm bolo nájdených v sklade pri spracúvaní iných archívnych fondov

Nepatrná časť prebraných archívnych dokumentov pochádzala z delimitácii v rámci ktorých sa do našej pôsobnosti dostali dva archívne fondy v celkovom objeme 0,6 bm. Tieto delimitácie sme uskutočnili so Štátnym archívom v Nitre. Viacero delimitácií bolo v roku 2017 schválených Delimitačnou komisiou, no fyzicky sme ich neuskutočnili kvôli

nefungujúcej funkcionalite v rámci EAS umožňujúcej zápis nových prírastkov. Pokračovať v nich budeme až v roku 2018, resp. po spustení funkcionality.

EVIDENCIA ARCHÍVNEHO DEDIČSTVA SR

Kapitole sme v rámci odborných archívnych činností venovali spolu 100 pracovných dní, čo je oproti predošlému roku nárast o 51 dní. Štátny archív v Trenčíne spravuje k dátumu 31. december 2017 celkovo 2345 archívnych súborov (fondov, zbierok) v rozsahu 11309,305 bm, z nich najväčší podiel v rozsahu viac ako 4945,835 bm spravuje samotný Štátny archív v Trenčíne, zvyšok pracoviská (každé z nich približne 3200 bm). Nových archívnych fondov sme v roku 2017 zaevidovali tridsaťdva.

Naše archívne dokumenty spravované iným štátnym archívom neevidujeme. Naopak, spravujeme celkovo pätnásť depozitov v rozsahu 17,67 bm, z toho trinásť depozitov priamo v Štátnom archíve v Trenčíne a dve na pracovisku Archív Bojnice. Ide o fondy vo vlastníctve rímsko-katolíckej cirkvi prevažne z 18. – 20. storočia. Pracovisko Archív Považská Bystrica nemá v správe archívne fondy v podobe depozitu.

U pôvodcov, ktorí nezriadili archív máme v súčasnosti len jeden archívny fond s názvom Predchodcovia Slovenskej sporiteľne v rozsahu päťdesiat bm pochádzajúci z rokov 1921 – 1960.

V archívoch pôvodcov eviduje pracovisko Archív Bojnice štyri archívne fondy v rozsahu 68,43 bm (Gumárne SNP, VEGUM, VEZMOS a NCHZ v Novákoch). Archív spoločnosti VEGUM a. s. so sídlom Dolné Vestenice bol síce dňa 15. mája 2017 zrušený Ministerstvom vnútra, sekciou verejnej správy, odborom archívov a registratúr (spis SVS-OAR2-2017/019156, naše číslo SATN-2017/0001406), no jeho fondy sme do konca roka 2017 neprebrali. Z tohto dôvodu sú archívne dokumenty uvedenej spoločnosti formálne za rok 2017 vedené ešte ako archívne dokumenty uložené u pôvodcu v objeme 23,05 bm archívnych dokumentov.

V roku 2017 sme zaznamenali celkovo 133 prírastkov archívnych dokumentov v rozsahu 150,68 bm, drvivá väčšina z nich sa k nám dostala po vyrad'ovacom konaní, celkovo v objeme 149,77 bm.

Úbytky archívnych dokumentov sme za rok 2017 nevykazovali, pretože práce na rozrobených fondoch nie sú ukončené. Úbytky v rámci vnútornej skartácie sa vykážu až po ukončení prác na rozpracovaných fondoch (najmä ONV Trenčín, odbor výstavby, ONV Prievidza, odbor výstavby, ONV Považská Bystrica, organizačný odbor, MNV v Hloží).

OCHRANA ARCHÍVNYCH DOKUMENTOV

Počas roka 2017 prebehla čiastočná výmena okien v Štátnom archíve v Trenčíne z dôvodu havarijného stavu, ktorý nastal po silných vetroch počas letných búrok. Ten mal za následok rozbitie sklenej výplne na jednom z okien v miestnosti tzv. mapárne, pretože rám okna bol značne prehnitý. Táto oprava bola riešená v spolupráci s Centrom podpory Trenčín ako havarijný stav. Okná sme po dohode s Centrom podpory vymenili aj v jednej z kancelárií a v prednáškovej miestnosti na prízemí archívu. V mapárni bola tiež realizovaná oprava omietky, ktorá bola pozatekaná a tvorili sa na stene plesne. Budova archívu by si ale

vyžadovala rozsiahlejšiu rekonštrukciu, pretože na viacerých miestach je archív pozatekaný, na stenách sa tvoria plesne, praskliny a opadáva omietka. Na rozsiahlejšiu rekonštrukciu je archív naplánovaný cca v rokoch 2019 – 2020, preto nateraz Centrum podpory je ochotné riešiť najmä aktuálne vzniknuté havarijné stavy.

Zároveň sa z Centra podpory Trenčín podarilo vybaviť dvadsaťjeden kusov nových kancelárskych stoličiek. Časť z nich putovala na pracovisko Archív Považská Bystrica, kde nahradili staré stoličky v bádateľni, zvyšná časť stoličiek sa dala do kancelárii zamestnancom v Štátnom archíve v Trenčíne.

Na všetky tri archívne pracoviská sa podarilo z Centra podpory Trenčín zabezpečiť kvalitné digitálne fotoaparáty. Realizoval sa audit výpočtovej techniky, objednala sa biela technika a tiež sa uskutočnilo vyradenie nepotrebného majetku (staré stoly, stoličky, fotokomora). Pre prípad úrazu sa objednával zdravotnícky materiál a pre pracovníkov aj ochranné pracovné prostriedky. Vedúcim pracovísk sa dali vymeniť služobné mobilné telefóny a tiež aj dva telefóny pevnej linky sa v Štátnom archíve v Trenčíne vymenili za modernejšie prenosné. Z Centra podpory Trenčín sme na základe žiadosti prevzali stolový počítač.

V mesiaci január 2017 sa po predošlej dohode riaditeľa Štátneho archívu v Trenčíne s majiteľmi prenajatého priestoru v budove Kary, kde máme uloženú podstatnú časť našich archívnych fondov, previedla rekonštrukcia niektorých priestorov. Zrevitalizoval sa tam kancelársky priestor znížením stropu sadrokartónom, inštalovalo sa tam nové osvetlenie, položila plávajúca podlaha a majitelia Kary nám poskytli do kancelárie aj nábytok. Rekonštruovalo sa tiež sociálne zariadenie, kde sa vymenila záchodová misa a položila nová dlažba. Rekonštruované priestory sa vymaľovali. V spolupráci s Centrom bezpečnostnotechnických činností sa v Kare uskutočnila kontrola technických zariadení a kontrola zameraná na bezpečnosť a ochranu pri práci. Zistené nedostatky sa dostali do zápisníc z kontrol a postupne sú odstraňované (výmena padajúcich krytov zo svetiel, výmena neónových krytov, doplnenie hasiacich prístrojov).

Úložná kapacita Štátneho archívu v Trenčíne je rozložená veľmi nerovnomerne. Kým pracoviská vykazujú nulovú, či takmer nulovú voľnú úložnú kapacitu, Štátny archív v Trenčíne má najmä vďaka prenajatému priestoru v Kare k dispozícii približne 1360 bm. Celková úložná kapacita archívu vrátane pracovísk je na úrovni približne 13 285 bm. Najväčšie ťažkosti s úložnou kapacitou má predovšetkým pracovisko Archív Bojnice, ktoré si muselo adaptovať jednu kancelársku miestnosť na dočasný depot a v súčasnosti robia vnútorné vyradovanie vo fonde ONV v Prievidzi, odbor výstavby, kde po vytriedení dokumentov bez trvalej dokumentárnej hodnoty získajú niekoľko bežných metrov voľnej úložnej kapacity. Pracovisko Archív Považská Bystrica má ešte k dispozícii úložnú kapacitu v objeme cca 58 bm a aj to len prostredníctvom regálov, ktoré nie sú zmontované.

K menším opravám patrila výmena vodovodných batérií, výmena trubíc a krytov neónových svetiel.

Neuspokojivý stav archívnych budov je najmä na pracoviskách. Archív v Považskej Bystrici sa stal v roku 2017 niekoľkokrát terčom vandalov, ktorí ho poškodzovali najmä zvonka (poškodenia dverí, krádeže železných krytov na parkovisku a pod.). Chýba oplotenie.

Pracovisko Archív Bojnice si nesie ťarchu v podobe vlhnutia, ktoré je spôsobené nedostatočnou izoláciou základov. Na pracoviskách je potrebné tiež akútne vymeniť okná

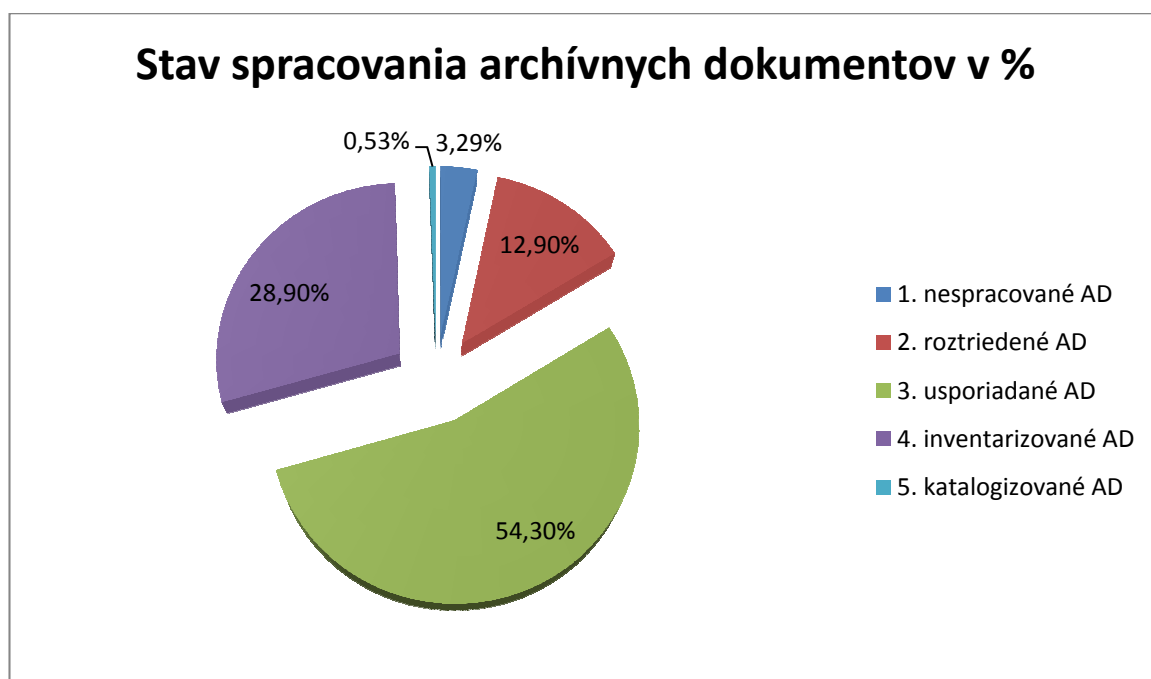
a zrevitalizovať interiér novou maľovkou a výmenou kancelárskeho nábytku (v Bojniciach aj WC a novú kotolňu) o čo sme sa prostredníctvom žiadostí na Centrum podpory pokúšali viackrát počas roka.

Ochrane archívnych dokumentov sme počas roka venovali 22,75 dní. Žiadny z našich dokumentov nebol v roku 2016 predmetom digitalizácie ani mikrosnímkovania.

SPRACÚVANIE A SPRÍSTUPŇOVANIE ARCHÍVNYCH DOKUMENTOV

Stav spracovania a sprístupnenia archívnych dokumentov k 31. decembru 2017

Pracovníci Štátneho archívu v Trenčíne spolu s pracoviskami venovali predmetným činnostiam pomerne značnú časť v rámci pracovných dní v celkovom objeme 592,75 dní. Z celkového množstva archívnych dokumentov 11309,305 bm máme 374,13 bm nespracovaných (3,29%), roztriedených je 1473,005 bm (12,9%), usporiadaných 6176,033 (54,3%), inventarizovaných 3293,715 bm (28,9%), katalogizovaných je 60,832 bm (0,53%).

Z toho najväčšiu časť nespracovaných fondov vykazuje pracovisko Archív Považská Bystrica a to 372,5 bm a uvedené pracovisko zároveň vykazuje aj najviac inventarizovaných fondov z celkového udávaného objemu a to 1619 bm. Najväčší podiel katalogizovaných fondov vykazuje samotný Štátny archív v Trenčíne a to 59,372 bm.

Spracovanie a sprístupnenie archívnych dokumentov v roku 2017

Vo vykazovanom roku 2017 sa systematickejšie spracúvali archívne fondy len v samotnom trenčianskom archíve, kde to dovoľoval personálny stav. Pracoviská sú dlhodobo personálne poddimenzované a zahltené predarchívnu starostlivosťou, bádateľskou a správnu agendou. Na pracovisku Archív Bojnice zároveň k 22. októbru 2017 odišla na materskú dovolenku Mgr. Miroslava Boboková, čo značne oslabilo personálny stav. Rezortné

výskumné úlohy, heslá do Biografického slovníka a nárast správnej agendy sa realizoval na úkor spracúvania a sprístupňovania. Napriek tomu práce súvisiace so sprístupňovaním fondov pokračovali takmer podľa plánu.

Najväčší podiel na spracovaní archívnych fondov v roku 2017 vykazujeme pri roztriedení fondu ONV v Trenčíne, odbor výstavby, kde sa aj za pomoci dvoch absolventov pridelených z Úradu práce soc. vecí a rodiny podarilo chronologicky roztriediť približne 100 bm materiálu. Materiál je ale pôvodne v balíkoch a pri sťahovaniach sa narušilo jeho pôvodné usporiadanie a štruktúra.

Usporiadaním vrátane vnútorného vyrad'ovania sa v roku 2017 podarilo spracovať 177,6 bm archívnych dokumentov z čoho prírastky po vyrad'ovacom konaní tvorili 150 bm.

Pracovníci bojnického archívu podstatnú časť pracovných dní v rámci spracovania venovali triedeniu písomností ONV Prievidza, odboru výstavby z rokov 1960 – 1990, k čomu už bolo potrebné pristúpiť, pretože tieto písomnosti podľa usmernenia SVS-204.2005/00145 z 24. januára 2005 je vhodné ponúknuť obciam, čím sa uvoľní miesto pre iné písomnosti aj s ohľadom na úložné možnosti tamojšieho pracoviska. V roku 2016 vytriedili 34,92 bm k čomu sa za rok 2017 pripočítalo ďalších 11,76 bm a práce budú pokračovať aj v priebehu roka 2018.

Zamestnankyňa Mgr. Bubeníková z považskobystrického pracoviska počas roka usporiadala písomnosti Okresného súdu v Považskej Bystrici z rokov 1952 - 1961 v rozsahu 5,8 bm a zároveň vytvorila aj registre ako archívnu pomôcku pre lepšie vyhľadávanie. Usporiadanie vrátane vnútorného vyrad'ovania sa venovala aj vedúca pracoviska Archív Bojnice Mgr. Kotianová, ktorá usporiadala 1,44 bm ONV v Prievidzi, odboru pre vnútorné veci.

Systematickému spracúvaniu sa venovali predovšetkým pracovníci OSAD-u, konkrétne tri zamestnankyne a ďalší zamestnanci v rámci svojich možností. Usporiadaním vrátane vnútorného vyrad'ovania a zároveň inventarizovaním sa podarilo spracovať 18,13 bm. Išlo najmä o fondy ONV Trenčín, I. manipulačné obdobie (8,88 bm) a odbor výstavby (7,25 bm), ONV Trenčín, odbor školstva (2 bm). Na tomto mieste je potrebné podotknúť, že celé oddelenie tvoria celkovo len 3 zamestnankyne.

Najväčší podiel na systematickom katalogizovaní fondov má kolegyňa Mgr. Ďurčová, ktorá spracúva fond Magistrát Trenčín, administratívne spisy. V roku 2017 spracovala 4,25 bm a vyhotovila 3216 katalogizačných záznamov.

Riaditeľ Štátneho archívu v Trenčíne roztriedil 31 škatúl novovekých účtovných dokumentov (Príjmy a výdavky + Rationes) z rokov 1669 – 1721 (3,875 bm). Formálne ide v súčasnosti o dve fondové oddelenia, no práce spočívajú v spojení oboch fondových oddelení do jedného celku, ich chronologickom usporiadaní a následne inventarizovaní podľa rokov. Materiál je z paleografického i jazykového hľadiska náročný.

K spracovaniu je potrebné priradiť i archívne pomôcky v podobe opisov archívnych fondov. Tri pracovníčky oddelenia OSAD vypracovali spolu pätnásť opisov archívnych fondov a každé z pracovísk ďalších päť opisov archívnych fondov, spolu teda za štátny archív išlo o dvadsaťpäť opisov archívnych fondov a boli to tieto:

Obvodný notársky úrad v Trenčíne	1875 - 1945 (1957)
Mestský národný výbor v Ilave	1945 - 1990
Miestny národný výbor v Lednici	1945 - 1990
Okresný úrad v Považskej Bystrici	(1885) 1923 - 1945
Magistrát mesta Trenčín, Listiny a iné príbuzné záznamy I, Stredoveké listiny	1318 - 1525
Miestny národný výbor v Soblahove	1950 - 1990 (1994)
Miestny národný výbor v Zamarovciach	1950 - 1971 (1990)
Obvodný notársky úrad v Novom Meste nad Váhom	1855 - 1945 (1950)
Obecný notársky úrad v Starej Turej	1873 - 1945 (1961)
Obvodný notársky úrad v Nemšovej	1904 - 1945 (1957)
Obvodný úrad miestnych národných výborov v Trenčíne	1945 - 1950 (1951)
Školský inšpektorát v Trenčíne	(1882) 1919 – 1949 (1955)
Magistrát mesta Trenčín, Listiny a iné príbuzné záznamy II, novoveké listiny	1527 - 1839
Miestny národný výbor v Opatovej nad Váhom	1950 - 1984 (1985)
Obecný notársky úrad v Hornej Súči	1876 - 1945 (1954)
Obvodný úrad miestnych národných výborov vo Svätom Kríži nad Váhom	(1944) 1945 - 1950
Obvodný notársky úrad v Domaniži	(1887) 1895 – 1945 (1955)
Školský inšpektorát v Prievidzi	1919 - 1949 (1950)
Obvodný notársky úrad v Drietome	1895 - 1945 (1948)
Obvodný úrad miestnych národných výborov v Trenčianskej Teplej	1945 - 1950 (1958)
Mestečko Oslany	1670 - 1914 (1938)
Okresná odborová rada v Prievidzi	1948 - 1990
Okresný úrad v Prievidzi I.	(1884) 1923 - 1945 (1961)
Zbierka dobovej dokumentácie	1849 - 2002
Školský inšpektorát v Púchove	1919 - 1949 (1950)

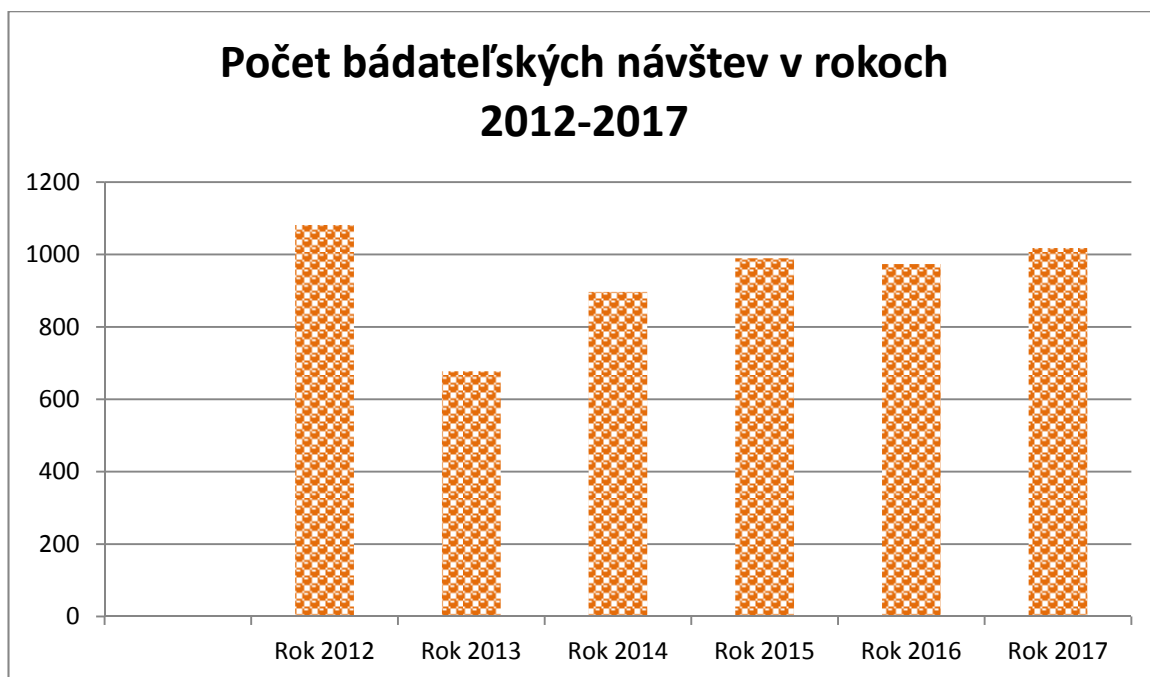
PRÍSTUP K ARCHÍVNÝM DOKUMENTOM

Prístup k archívnym dokumentom patrí k najdôležitejších úsekom činnosti každého štátneho archívu. Cieľom je zabezpečiť štúdium archívnych prameňov širokej verejnosti formou bádateľských návštev, vydaním správnej informácie v podobe odpisu, výpisu, potvrdenia alebo kópie, vypracovanie rešerše z archívnych dokumentov. Archív zabezpečuje aj verejné vystavovanie archívnych dokumentov, zväčša tematicky pri nejakej príležitosti (napr. výročia udalostí, pripomenutie si osobností a pod.). V roku 2017 sme na tento úsek činnosti spotrebovali spomedzi odborných archívnych činností najviac pracovných dní – až 1103,25.

Prístup k AD na základe bádateľského listu

V roku 2017 navštívilo Štátny archív v Trenčíne vrátane pracovísk 323 bádateľov (čo je o len osem viac ako v roku 2016), z toho bolo 309 tuzemských a štrnásť zahraničných. Títo spolu navštívili archív 1018 krát čo je o šesťdesiatštyri bádateľských návštev viac ako v roku 2016, z toho tuzemskí bádatelia vykonali 1011 bádateľských návštev a zahraniční dvadsaťsedem bádateľských návštev. Z uvedeného je zrejmé, že čo sa týka bádateľov a bádateľských návštev, čísla sú každoročne takmer štandardné len s malými odchýlkami. Najmenej bádateľov (99) navštívilo samotný Štátny archív v Trenčíne, no najmenej bádateľských návštev vykazovalo v roku 2017 pracovisko Archív Bojnice (212). Tradične najviac bádateľských návštev urobili bádatelia na pracovisku Archív Považská Bystrica, kde ich v roku 2017 bolo až 612 (čo je o štyridsaťsedem viac ako v roku 2016).

Najviac záujemcov o bádanie tvoria študenti zaujímaví sa o regionálne dejiny, ktorí študujú archívne pramene ako podklady na písanie svojich seminárnych či záverečných prác. Nezaostávajú ani záujemcovia o genealogický výskum a historici využívajúci pramene k napísaniu monografií obcí.

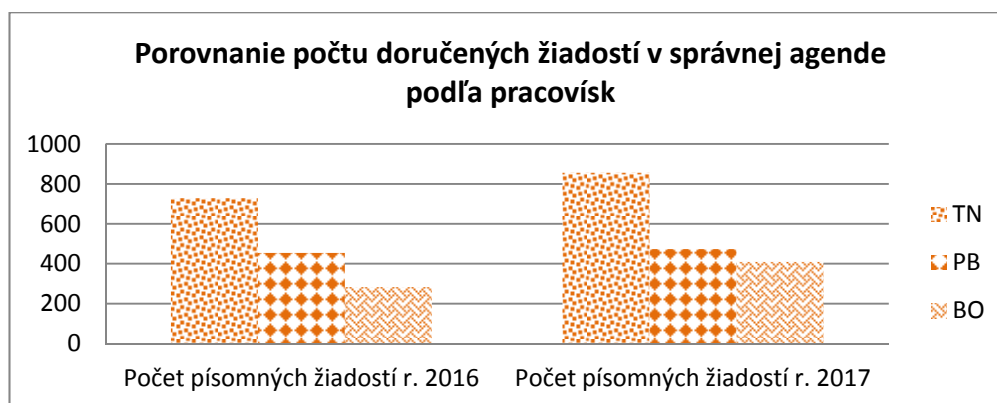

Prístup k AD formou odpisu, výpisu, potvrdenia, alebo kópie na základe písomnej žiadosti

Za účelom vyhľadania, vystavenia odpisu, výpisu, či potvrdenia, prípadne kópie z archívnych dokumentov eviduje archív 1741 žiadostí, z nich najviac, takmer polovicu (857) sa vybavilo v Štátnom archíve v Trenčíne. Vydali sme 480 odpisov, výpisov, prípadne potvrdení z archívnych dokumentov. Je treba podotknúť, že ide o časovo náročnú agendu, dokumenty sa vyhľadávajú v často neúplne zachovalých, čiastočne alebo vôbec nespracovaných fondoch. Mnohé takéto dokumenty je nutné chodiť vyhľadávať do prenajatej budovy Kary (mimo hlavnej budovy archívu).

Najviac odpisov, výpisov, potvrdení či xeroxkópií vyhotovili ale na pracovisku v Považskej Bystrici a to až 1661. Väčšina vydaných odpisov sa týkala majetkovo-právnej agendy, nevysporiadaných pozemkov, dodatočných dedičských konaní, ale tiež potvrdení o absolvovaní školy, kópií vysvedčení a podobne. V správnej agende sme v roku 2017 zaznamenali enormný nárast, do archívu bolo doručených o 273 žiadostí viac ako v roku 2016. Celkovo sme vydali 2524 odpisov, výpisov či xeroxkópií z archívnych dokumentov z toho najviac pracovisko Archív Považská Bystrica (1661 ks), najmenej pracovisko Archív Bojnice (383 ks).

Počet žiadostí a vydaných informácií v správnej agende v roku 2017				
	Štátny archív v Trenčíne	Pracovisko Archív v Považskej Bystrici	Pracovisko Archív v Bojniciach	Celkom
Počet žiadostí	857	474	410	1741
Počet vydaných odpisov, výpisov, potvrdení, kópií AD	480	1661	383	2524

Prístup k AD formou rešerše na základe písomnej žiadosti

Štátny archív v Trenčíne vybavil v roku 2017 len tri žiadosti o rešerše. Dve z nich boli doručené prostredníctvom elektronických služieb Ministerstva vnútra SR (Elektronický archív) a išlo o zahraničného žiadateľa z USA, ktorý žiadal o vypracovanie genealogických rešerší. Len pre porovnanie, v roku 2016 sa vybavovala len jedna žiadosť o rešerš, mimochodom tiež zahraničná.

Poplatky

Zamestnanci archívu vybrali celkovo na poplatkoch od bádateľov a stránok sumu 3158,87 € (teda takmer o 600 € viac ako v r. 2016). Značnú časť z predmetnej sumy vybrali

na pracovisku Archív Považská Bystrica (1481,2 €), bojnický archív vybral 1240 € a najmenej sa vybralo v Trenčíne (437,67 €).

Z celkovej vybratej sumy tvorili správne poplatky vybrané podľa zákona o správnych poplatkoch väčšinu a to 2299 €, zvyšok pripadol na poplatky vybrané za služby archívu (859,72 €).

PRÍRUČNÁ ODBORNÁ ARCHÍVNA KNIŽNICA

Odborná archívna knižnica slúži najmä pre interné potreby zamestnancov archívu a na prezenčné štúdium aj pre verejnosť. Príručná knižnica je systematicky budovaná dlhé desaťročia, vďaka čomu v súčasnosti máme pomerne dobre zachovalé celé ročníky najrôznejších odborných časopisov z oblasti celonárodnej a regionálnej histórie Slovenska, ale i Českej republiky. Z historických knižničných fondov je cenná najmä piaristická knižnica obsahujúca niekoľko inkunábul a tlače zo 16. – 20. storočia. Kým v minulosti boli na pravidelný nákup odbornej literatúry vyčleňované finančné prostriedky, aktuálne sa knižničný fond dopĺňa predovšetkým prostredníctvom individuálnych darov. Knižnica je z veľkej časti skatalogizovaná elektronicky v programe Bach – Knižnica, ale aj klasicky v podobe kartotečných lístkov.

K 31. decembru 2017 evidujeme spolu 26 151 knižných zväzkov. Najväčší podiel má knižnica v trenčianskom archíve, ktorá eviduje 14 761 zväzkov, pracoviská majú navzájom približne porovnateľný počet, Považská Bystrica 5417 a Bojnice 5973.

Knižnicu dopĺňame najmä o dary, spolu sme takto nadobudli osemdesiatjeden zväzkov. Skatalogizovalo sa spolu 465 knižných zväzkov, K prezenčnému účelu bolo z knižnice vypožičaných 149 zväzkov. Starostlivosti o knižničný fond sme venovali tridsaťpäť dní. Knižničný fond je využívaný pomerne štandardne porovnateľným počtom bádateľov, v roku 2016 bolo k prezenčnému štúdiu vypožičaných 120 zväzkov.

VÝSKUMNÁ, PUBLIKAČNÁ, KULTÚRNO-OSVETOVÁ ČINNOSŤ

Archívy ako také mali vždy potenciál vedecko-výskumných inštitúcií vzhľadom na skutočnosť, že sa v nich uchovávajú autentické archívne pramene so širokými možnosťami využitia. Archívy podľa možností zabezpečujú aj funkcie kultúrno-osvetové. Predmetným činnostiam venovali zamestnanci celkovo 414,5 pracovných dní. Je to jedna z oblastí, kde sme v roku 2017 zaznamenali značný nárast, ktorý môžeme pripísať na vrub výstavnej a propagačnej činnosti a ďalším, najmä výskumným úlohám.

Výskumné úlohy

V oblasti výskumných úloh zamestnanci participovali na viacerých projektoch, z nich najväčšiu časť pracovných dní pohltili práce na vypracovaní súpisov archívnych dokumentov k výročiam (100. výročie vzniku ČSR, 50.-te výročie Pražskej jari a 25. výročie vzniku SR). Celkovo len na tieto tri súpisy čerpali zamestnanci 191,75 pracovných dní z toho najviac času zabral súpis AD k Pražskej jari (89,25 dní), nasledovalo 100.-výročie vzniku ČSR (63,5 dní)

a napokon najmenej dní si vyžiadali práce na súpise AD k vzniku Slovenskej republiky v roku 1993 (39 dní).

Na základe požiadaviek Spoločnosti slovenských archivárov po dohode s odborom archivov a registratúr pracovali zamestnanci archívu aj na vytváraní hesiel do pripravovaného Biografického slovníka slovenských archivárov. Tejto činnosti venovali päťdesiatšesť dní a bolo vytvorených spolu tridsaťosem biografických profilov, časť z nich sa bude v roku 2018 ešte upravovať a nahrávať na web formulár Spoločnosti slovenských archivárov.

Publikačná činnosť

Celkovo sa zamestnanci archívu podieľali na šestnástich publikačných výstupoch vo vykazovanom roku, do tejto činnosti sa zapojili tak zamestnanci zo Štátneho archívu v Trenčíne ako aj z oboch pracovísk.

Riaditeľ vy publikoval dve štúdie, z toho jednu genealogickú o Oskarovi Formánkovi do pripravovaného zborníka v spolupráci s Centrom spirituality Východ-Západ v Košiciach. Druhá štúdia sa týkala spracovania témy Zbierky na zlatý poklad SR v roku 1939. Pre potreby Zborníka Trenčianskeho múzea vypracoval P. Brindza aj dva posudky na odborné štúdie a jeden posudok na monografiu pre obec Omšenie, ďalší posudok na monografiu Ako si zostaviť rodokmeň pre občianske združenie GENI.sk

Vedúca OSAD-u v súvislosti s účasťou na archívnych dňoch vypracovala jednu správu o tomto podujatí, ktorá by mala byť publikovaná v Zborníku Trenčianskeho múzea.

J. Balážová a H. Hollá posudzovali pre potreby Vlastivedného múzea v Považskej Bystrici pripravovanú publikáciu o Klementovi Růžičkovi, H. Hollá pripravila a na konferencii v Liptovskom Mikuláši odprezentovala príspevok o Gejzovi Runkovičovi, pedagógovi, ochranárovi a znalcovi prírody.

Vedúca bojníckeho archívu Z. Kotianová pripravila pre potreby Spoločnosti slovenských archivárov päť správ o konaní archívnych dní v uplynulých rokoch, ktoré boli publikované na webe Spoločnosti slovenských archivárov. V Prievidzskom občasníku vyšiel článok z pera kolegyne M. Bobokovej s názvom Za lepším životom.

Publikačné výstupy zamestnancov v roku 2017:

- 1.) BRINDZA, Peter. Oskar Formánek (1915 - 1991), jeho pôvod a príbuzenstvo. In *Biografické štúdie*, 2017, roč. 40, s. 168 – 184.
- 2.) BRINDZA, Peter. Zbierka na zlatý poklad Slovenskej republiky v roku 1939 a jej ohlas medzi obyvateľmi Lysej pod Makytou. Rukopis do pripravovaného Zborníka Trenčianskeho múzea po recenznom konaní.
- 3.) BRINDZA, Peter. Omšenie. Dejiny a duša obce v kocke. Vypracovaný recenzný posudok.
- 4.) BRINDZA, Peter. Ako si zostaviť rodokmeň. Spoznajte históriu svojho rodu Vypracovaný odborný posudok.
- 5.) BRINDZA, Peter. Katalóg členov Spoločnosti Ježišovej pôsobiacich v Trenčíne v rokoch 1645 – 1655. Vypracovaný recenzný posudok.
- 6.) BRINDZA, Peter. Erb Barbory Celjskej na Trenčianskom hrade. Vypracovaný recenzný posudok.
- 7.) ŠTEFANIČÁKOVÁ, Janka. Osobné fondy (od akvizície po digitalizáciu) s osobným dôrazom na osobné fondy archivárov alebo Čo nám zostalo po našich predkoch a čo

- zostane po nás? In *Zborník Trenčianskeho múzea v Trenčíne*, 2017, s. 171 – 173.
- 8.) HOLLÁ, Helena-BALÁŽOVÁ, Jarmila. Ing. Klement Růžička v priereze času. Vypracovaný recenzný posudok.
 - 9.) KOTIANOVÁ, Zuzana. História Okresného archívu Prievidza v Prievidzskom občasníku, č. 2,3.
 - 10.) KOTIANOVÁ, Zuzana. VIII. archívne dni v Slovenskej republike (Trenčín, 2004). Publikované na webovej stránke Spoločnosti slovenských archívárov (SSA).
 - 11.) KOTIANOVÁ, Zuzana. XI. archívne dni v Slovenskej republike (Žilina, 2007). Publikované na webovej stránke SSA.
 - 12.) KOTIANOVÁ, Zuzana. XII. archívne dni v Slovenskej republike (Skalica, 2008). Publikované na webovej stránke SSA.
 - 13.) KOTIANOVÁ, Zuzana. XIII. archívne dni v Slovenskej republike (Bojnice, 2009). Publikované na webovej stránke SSA.
 - 14.) KOTIANOVÁ, Zuzana. XVI. archívne dni v Slovenskej republike (Trnava, 2012). Publikované na webovej stránke SSA.
 - 15.) BOBOKOVÁ, Miroslava. Za lepším životom... v Prievidzskom občasníku, č. 4.
 - 16.) HOLLÁ, Helena. Gejza Runkovič - pedagóg, ochranár a znalec prírody. Príspevok by mal byť publikovaný v roku 2018 v zborníku z konferencie s názvom Príroda a jej ochrana v priereze času, konanej 17.-19.9.2017 v Liptovskom Mikuláši.

Kultúrno-osvetová činnosť

V kapitole kultúrno-osvetová činnosť sme ako archív boli pomerne činorodí. Za rok 2017 evidujeme celkovo tridsaťjeden rozličných činností. Najväčšiu zásluhu sa spropagovaní archívneho dedičstva z fondov trenčianskeho archívu má riaditeľ P. Brindza. Pre médiá poskytol množstvo interview, viaceré z nich vyšli v celoslovenských denníkoch *Nový Čas*, *Pravda*, regionálnych novinách *MY*, *Trenčianske noviny*. Niektoré boli vysielané v televízii *Markíza*, *STV*, ale aj v Slovenskom rozhlase a v *Rádiu Regina Západ*. Celkovo si takto možno vykázať až dvadsať mediálnych výstupov vrátane tých, ktoré boli publikované na internetových spravodajských portáloch.

Štátny archív v Trenčíne spolu s pracoviskami usporiadal pre širokú verejnosť celkovo päť výstav archívnych dokumentov. Z tohto počtu až štyri výstavy boli v spolupráci či už s našimi pracoviskami, alebo spoločne s mestom Trenčín s ktorým sa podarilo v roku 2017 zorganizovať dve spoločné výstavy (1. máje z archívu a Rok 89 v archívnych spomienkach). Aj v uplynulom roku Štátny archív v Trenčíne spolu so svojimi pracoviskami zorganizoval Deň otvorených dverí. V Trenčíne bol pripravený na téme Plagátov, fotografií a pohľadníc ako málo využívaných archívnych prameňov; Bojnice prezentovali najvýznamnejšie archívne dokumenty a v Považskej Bystrici tento deň pripravili prednášku aj výstavku archívnych dokumentov na tému hasičstva. Každoročne je cieľom, aby sa vo vzťahu k verejnosti prezentovali aj naše pracoviská, pretože je dôležité, aby sa v regiónoch kde pôsobia nezabúdalo na ich spoločenskú a kultúrnu úlohu.

Záverom poznamenávame, že na všetkých troch archívnych pracoviskách každoročne organizujeme pre žiakov a študentov základných a stredných škôl pravidelné exkurzie počas ktorých ich oboznamujeme s históriou, využívaním a súčasným poslaním archívov ako takých, tiež ich zoznamujeme s typmi archívnych dokumentov uložených v archívoch

a možnosťami štúdia. V uplynulom roku sme popri prednáškovej činnosti začali žiakom prinášať aj archívniectvo v praxi, čo znamená, že si mohli napr. vyfarbovať erby podľa heraldických pravidiel, alebo učiť sa vypracúvať rodostromy podľa predtlaču, ktorú dostanú počas exkurzie v archíve. Pozvánky na exkurzie boli školám zasielané v písomnej podobe tak ako každý rok.

Výstavy archívnych dokumentov v roku 2017:

- 1.) Hovory o histórii slovenčiny. Miesto konania Štátny archív v Trenčíne, pracovisko Archív Považská Bystrica, 7. marec 2017
- 2.) Prvé máje z archívu. Plagáty a dobové fotografie. Miesto konania Kultúrno-informačné centrum Trenčín, 19.4.- 9.5.2017
- 3.) Inštalácia stálej výstavy kópii najvýznamnejších archívnych dokumentov z našich fondov do vestibulu budovy. Miesto konania Štátny archív v Trenčíne, od augusta 2017
- 4.) Plagáty, fotografie a pohľadnice ako málo využívaný archívny materiál. Miesto konania Štátny archív v Trenčíne, 25.-28. september 2017
- 5.) November '89 v archívnych spomienkach. Miesto konania Mestská veža v Trenčíne, 01. - 31. november 2017

ORGANIZAČNÁ A RIADIACA PRÁCA, VZDELÁVANIE, EKONOMICKÉ A ADMINISTRATÍVNE PRÁCE

Činnosti súvisiace so zabezpečením základných materiálno-technických, prevádzkových, organizačných, ekonomických a najmä administratívnych činností si v roku 2017 vyžiadali celkovo 636 pracovných dní, čo je takmer rovnaké číslo ako v roku 2016. V celkovom hodnotení ide o tretiu časovo najnáročnejšiu oblasť v rámci pracovných činností vykonávaných zamestnancami.

Osobitne sa zmienime len o niektorých z nich. Viacerí zamestnanci sa počas roka zúčastnili rozličných školení, v máji to bolo školenie v súvislosti s integráciou IS Fabasoft a portálu verejnej správy v Bratislave, v decembri sa riaditeľ a vedúce oddelení zúčastnili školenia Rozhovory so zamestnancami (hodnotenie zamestnancov) v súvislosti so zákonom o štátnej službe č. 55/2017 Z. z.

Riaditeľ sa tiež zúčastnil zasadnutia redakčnej rady k Zborníku Trenčianskeho múzea.

Zamestnanci účasťou podporili Deň otvorených dverí Štátneho archívu v Nitre, z pracovísk prišli na deň otvorených dverí Štátneho archívu v Trenčíne na ktorom participovali.

Kurz prvej pomoci absolvovali traja zamestnanci (Mgr. Toman, Ing. Šmalo a Ing. Hudecová).

Z odbornejších podujatí sa štyri zamestnankyne zúčastnili XXI. archívnych dní v Martine, ktoré sa konali 23. – 25. mája 2017, v septembri vedúca pracoviska v Bojniciach podporila svojou účasťou odborný seminár o Karolovi Antonovi Medveckom.

V priebehu roka sa zamestnanci zúčastnili viacerých porád. Konali sa štyri porady riaditeľov štátnych archívov, v Bojniciach sme pre pracovníkov predarchívnej starostlivosti zorganizovali jednu poradu. Vedúca OSAD-u v apríli zvolala na pracovisku v Považskej Bystrici pre zamestnancov spracúvajúcich archívne fondy poradu týkajúcu sa metodiky a vypracúvania opisov archívnych fondov. S vedúcimi pracovísk sa riaditeľ stretáva pravidelne štvrťročne, prípadne aj častejšie ak si to vyžaduje riešenie aktuálnych potrieb.

Mgr. Kotianová sa jedenkrát zúčastnila zasadnutia výboru Spoločnosti slovenských archivárov.

Vedúca pracoviska Archívu Považská Bystrica absolvovala zasadnutie aplikačného programového vybavenia Knižnica v Bratislave.

V septembri sme organizačne zastrešili mimoriadne prijatie zahraničnej delegácie kolegov zo Zemského archívu v Opavě s ktorými sme rokovali o možnostiach odbornej spolupráce, vymenili sme si navzájom skúsenosti a poznatky archivárskej práce u nás a u nich a to tak v oblasti spracovania ako i v organizačnej a riadiacej práci. Po prehliadke archívu a výstavy sme po dohovore s vedením Trenčianskeho múzea pre kolegov z Opavy zabezpečili komentovanú prehliadku mesta a Trenčianskeho hradu.

K dátumu 15. december 2017 sme pre bádateľov vydali nový bádateľský poriadok.

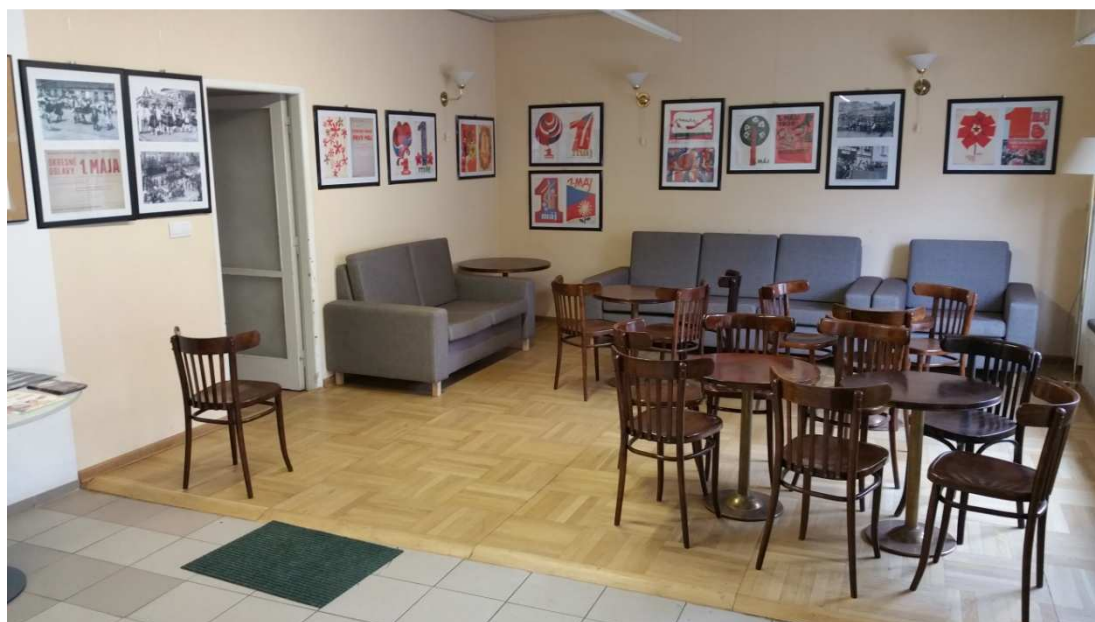
Podľa kolektívnej zmluvy pre štátnych zamestnancov pre rok 2017 sa mohli zamestnanci zúčastniť športového dňa organizovaného vo svojej réžii. Zamestnanci Štátneho archívu v Trenčíne dňa 3. júla 2017 navštívili štôľňu Prostredná v Hodruši-Hámroch, kaštieľ vo Svätom Antone a mesto Banská Štiavnica. Zamestnanci pracovísk športový deň využili na turistiku do blízkeho okolia.

Do tejto kapitoly, samozrejme, patrí aj ostatná činnosť súvisiaca s chodom archívu a zabezpečením jeho prevádzkových potrieb. Ide najmä o komunikáciu so zamestnancami Centra podpory (inventarizácia majetku, odpisy nepotrebného majetku a jeho likvidácia, práca s výberom a evidovaním výberu poplatkov, objednávky stravných lístkov, zabezpečovanie služobných vozidiel, zviazanie archívnych pomôcok, starostlivosť o budovy, kosenie a pod.); personálna politika a príprava podkladov k výberovým konaniam a prijatiu zamestnancov; zabezpečovanie revízií technických zariadení (výťahy, hasiace prístroje, plynové kotle, komíny, bleskozvody, EPS zariadenia); ďalej rokovania s predstaviteľmi rozličných organizácií a záujmových združení s cieľom prezentácie archívneho dedičstva a konania odborných výstav a podujatí; vybavovanie administratívnej agendy – evidencia doručených záznamov, emailov, telefonátov - ich vybavovanie a podobne. K uvedeným činnostiam patrí aj zabezpečovanie školení (BOZP v spolupráci s Centrom bezpečnostno-technických činností a tiež školení poriadaných Centrom vzdelávacích potrieb v Bratislave); organizačná práca v podobe záznamov z porád, čiastkových i celkových výkazov, sumárov, plánov, hlásenie a odstraňovanie rozličných škodových a havarijných udalostí (krádeže, odstávky kúrenia, vody, elektriny), tiež zabezpečenie údržbárskych prác atď.

V Trenčíne dňa 28. februára 2018

Mgr. Peter Brindza, PhD.
riaditeľ

OBRAZOVÁ PRÍLOHA

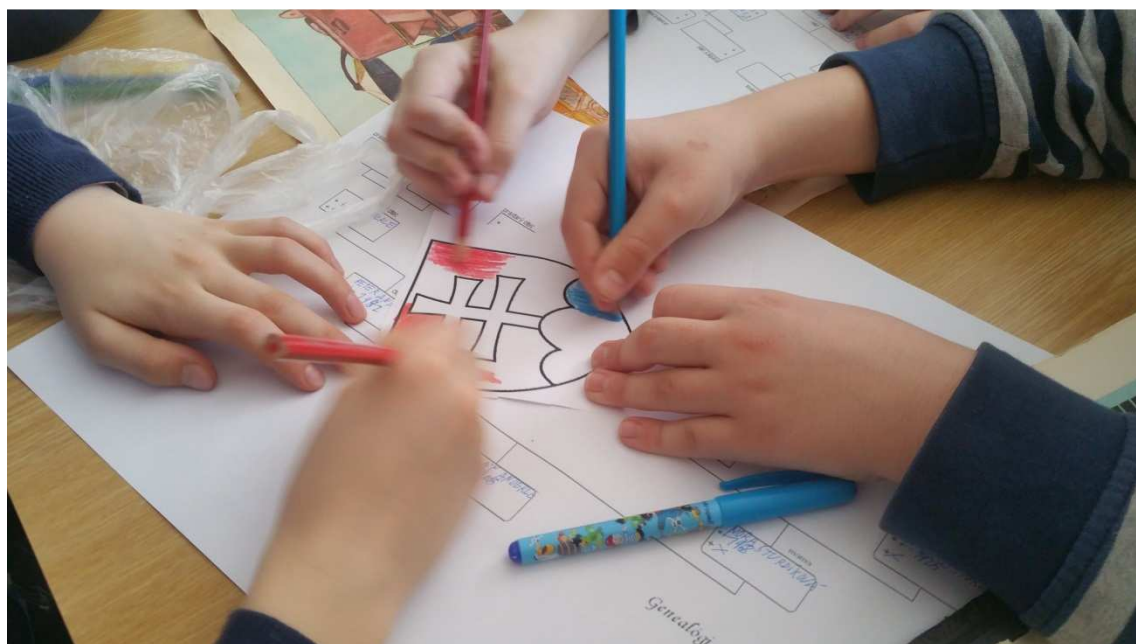
Obr. 1: Výstava 1. máje z archívu v priestoroch KIC Trenčín

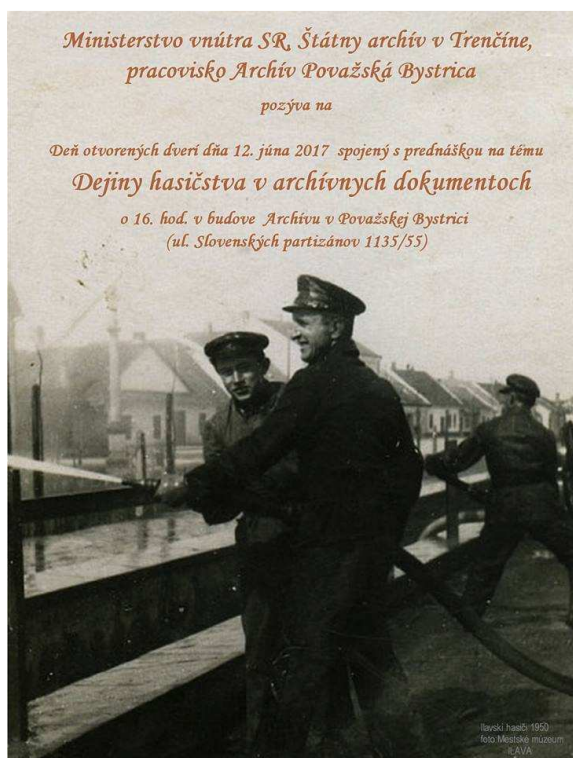
Obr. 2: Výstava s názvom November '89 v archívnych spomienkach v priestoroch Mestskej veže v Trenčíne

Obr. 3: Prezentácia archívnych dokumentov na webe mesta Trenčín (tzv. archívne okienko)

Obr. 4: Z exkurzie žiakov

**Obr. 5: Pozvánka Deň otvorených dverí,
prednášku a výstavu**

**Obr. 6: Kolegovia zo Zemského archívu v Opavě na návšteve
v Štátnom archíve Trenčíne**

Obr. 7: Čiastočná výmena okien v budove archívu